

Erasmus blijft, Socrates komt De wijze mannen van Europa

De toekomst van Erasmus was een tijdje onzeker. Eind '94 zou de tot nu toe laatste fase van het mobiliteitsprogramma aflopen. Maar het voortbestaan van Erasmus staat nu vast. Ruberti, commissaris van de Europese Unie en bevoegd voor onderwijs, heeft dit in een nota bevestigd.

Erasmus is ook niet langer de enige wijze man in het gezelschap. Vanaf nu valt Erasmus onder de bevoegdheid van Socrates, het nieuwe overkoepelende onderwijsprogramma van de Europese Unie. Naast studentenmobiliteit (Erasmus) krijgt ook het onderwijs in de middelbare school een Europees tintje, waarbij vooral cultuur en taal een rol zal spelen.

In juni 1987 keurde de Raad van de Europese Unie het Erasmusprogramma goed. Met dit programma had de EU drie doelstellingen. Vooreerst kon ze studenten de kans bieden een deel van hun opleiding aan een instelling van een ander EU-land te volgen. Daarnaast beoogde men een versterkte samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van onderwijs en opvoeding. Ook belangrijk was de waarde die men hechtte aan de opleiding van toekomstige Europese werkkrachten voor wie, in het licht van Europa '93, een opleiding in een andere cultuur en taal best van pas kon komen.

Erasmus was opgezet rond een aantal fazen, om achteraf het programma gemakkelijker te kunnen bijsturen. In een eerste fase, die liep van 1987 tot 1989-1990, werden vooral de eerste stappen gezet naar universitaire samenwerking, waarbij docentenuitwisseling en het opzetten van ISP (interuniversitaire samenwerkingsprogramma's) de hoofdrol vormde. De studentenmobiliteit was aanvankelijk in mindere mate van belang (slechts een 4000 studenten het eerste jaar), maar naarmate de eerste fase naar zijn einde liep, bleek het aantal studenten dat betrokken raakte bij de uitwisseling de verwachtingen sterk te overtreffen. 28.000 studenten hadden een verblijf van drie maanden tot een jaar in een andere instelling achter de rug.

Opleiding

Tijdens de geplande tweede fase kon men de leemten die bleken uit de eerste fase opvullen. Dit betekende meer aandacht voor de studentenmobiliteit en het verbeteren van de interuniversitaire samenwerking. De ISP groeiden kwantitatief niet aan, maar de deelname van de verschillende universiteiten nam wel toe, wat positieve gevolgen had voor de studenten.

Doordat men uit de voorbereidende fase was en er voldoende, kwalitatief sterke akkoorden bestonden, konden steeds meer studenten deelnemen aan het mobiliteitsaspect van Erasmus. Een bijkomende verrijking van het programma was de uitbreiding van Erasmus naar de EVA-landen, waardoor onder meer Finland, Zweden, Noorwegen en Oostenrijk voor studenten open stonden. Daarnaast werd bij de toekenning van de beurzen rekening gehouden met het land waar men naartoe trok. De EU voorzorg ook een minimum beursbedrag per land, zodat kleinere landen zeker waren van een vast bedrag voor uitwisselingsbeurzen, met daarenboven nog een bijstandsfonds van 5%, die landen met specifieke problemen toeliet ekstra geld aan te boren.

Kwasi gelijktijdig met Erasmus werden ook nog andere communautaire programma's gelanceerd. In 1989 was er Lingua, een programma dat tot doel had de talenkennis binnen de EU te bevorderen. Ondermeer de op-

leiding van toekomstige taalleraren, en de taalopleiding aan universiteiten vormden een belangrijk onderdeel van Lingua. Het principe was heel eenvoudig: je leert een taal in het land waar die taal gesproken wordt. De EU voorzorg net als bij Erasmus ook mobiliteitsbeurzen. Een iets ouder programma van de Europese Unie is Comett, van start gegaan in 1986. Hier ligt de nadruk op de samenwerking tussen economie en onderwijsinstellingen. Bedoeling is studenten of pas afgestudeerden de kans te geven hun opgedane kennis in de praktijk te brengen. Comett is een project dat vooral belangstelling geniet in industriële hogescholen of binnen fakulteiten zoals eksakte wetenschappen.

Tempus Tacis tenslotte is in 1989 door de Europese Unie in het leven geroepen en was bedoeld om studenten uit West- en Oost-Europa de kans te bieden elkaars leefwereld vanuit een nieuw perspectief te leren kennen. Het past binnen een ruimer programma van economische en sociale herstructurering binnen de voormalige Oostbloklanden. Sinds 1993 is ook de voormalige Sovjet-Unie betrokken bij het Tempusproject. Tempus Phare verzorgt momenteel alleen nog maar interuniversitaire contacten met Wit-Rusland en Oekraïne, maar vanaf volgend jaar zullen ook andere voormalige Sovjetrepublieken volgen.

Dit jaar valt echter voor het eerst het doek over de programma's van de Europese Unie. Behalve Tempus, dat nog blijft lopen tot 1998-1999, eindigen de meeste andere programma's eind 1994. De vraag die op eenieiders lippen lag, was hoe het nu verder moest. Op 5 mei 1993 stelde de commissie van de Europese Unie haar 'richtsnoeren voor communautaire acties' voor. Deze richtlijnen voor de toekomst waren, net zoals het EU-memorandum, opgesteld vanuit een bijna puur economische visie. Het leek niet langer de belangrijkste doelstelling van de onderwijspolitiek om studenten en docenten de mogelijkheid te bieden een ruimer gezichtsveld te creëren, maar veeleer om de industrie en de Europese economie te sterken tegen de toekomst. Vooral strijd tegen de werkloosheid en flexibiliteit van de studenten en dus toekomstige werkkrachten, stond centraal.

Ruberti, sinds januari 1993 commissaris van de EU en in die functie verantwoordelijk voor het onderwijs, startte gelijktijdig met konsultatierondes bij verschillende belanghebbende groeperingen (universiteiten,

vervolg op pag. 4

De bodem van het vat is in zicht.

(Foto Karel De Weerd)

Tien jaar Shrink Onzekerheid is wat ons tart

Er valt wat te vieren dit jaar. Zoveel jaar van dit, zoveel jaar van dat. Zo is er bijvoorbeeld honderd jaar Germaanse en twintig jaar Veto, natuurlijk. Daar bovenop viert Shrink deze week zijn tienjarige bestaan. Zowel feest als kommer, zo lezen we in de brochure. Het is immers het laatste jaar dat Shrink in de garage in de Tiensestraat huist. Daarna moet het plaats ruimen voor de nieuwe vestiging van Alma 1, die dan zelf weggaat op de Bondgenotenlaan.

Het beleid van de universiteit blijft met betrekking tot de fakbars vrij negatief ingesteld te zijn. Nog altijd even legendarisch is de uitspraak van Raf Masschelein (voorzitter Studenten-aangelegenheden en zowat de eindverantwoordelijke voor de beslissingen rond de fakbars in gebouwen van de universiteit), dat het beter zou zijn om 'ergens in Heverlee' een grote zaal te bouwen waar alle fakbars bij elkaar kunnen worden gestopt, en waar naar hartelust kan worden gefeest, zonder dat dat zou zorgen voor lawaaioverlast of andere problemen.

opbrengst van die verkoop enkele huizen zouden kunnen worden aangekocht waarin een en ander kan worden ondergebracht. Maar de kans dat zo'n verkoop plaats heeft...

...is klein natuurlijk. Van het fakbaronvriendelijke klimaat lijken alleen Shrink en Winabar (zie elders) op dit moment last te hebben. Alle andere kringen hebben zo ongeveer hun bierkroegjes op het droge. Zo zette Tavernier zich helemaal achter Dulci — hij is lid van de raad van beheer en een van de initiatiefnemers van Dulci, de fakbar van Economie. "Zolets wil hij voor ons blijikbaar niet doen", zeggen D'hamers en Ballon, "ooit zou hij nochtans gezegd hebben dat als Shrink uit zijn huidige lokatie weg zou moeten, hij er persoonlijk borg voor zou staan dat Shrink van de universiteit iets anders in de plaats zou krijgen. Dat weten we van de verantwoordelijken die ons voorafgingen."

"We wisten al van toen we met Shrink hierin trokken, dat we er ooit weer uit zouden moeten. Maar we weten pas van het eind van vorig academiejaar zeker dat Shrink binnenkort zal worden opgedoekt. Strikt genomen zijn we er nog altijd niet officieel van op de hoogte gebracht. Blijkbaar zijn ze het er niet over eens wie die brief nu uiteindelijk moet ondertekenen. Maar het is ook zo dat we juridisch niet streef staan. De jaarlijkse overeenkomst voor het gebruik van de garage werd alleen maar mondeling hernieuwd. We hebben nooit een schriftelijk contract gehad. Maar de meeste fakbars werken zo, gelooft ik. Alleen Dulci en HDR hebben een contract. Van Dulci is dat wel zeker, HDR laat zich daar naar buiten toe niet over uit."

Een renderende fakbar als Shrink zou het normaal gesproken niet aan mogelijkheden moeten ontbreken om op welke manier dan ook met de fakbarwerking verder te gaan. 'Renderend' blijkt echter een relatief begrip te zijn. De mensen van Shrink: "Het rendeert hier eigenlijk nog maar een

paar jaar. Daarvoor moesten nog leeningen en schulden worden afbetaald. Wat we op dit moment aan budget hebben is niet voldoende als startkapitaal om iets in de privé te zetten. We zouden natuurlijk het liefst op eigen benen staan, maar als het echt moet, kunnen we als tusseloplossing met een ander kafee of een andere fakbar onder een dak, voor een half jaar of een jaar."

Immoburo

Toch kan Shrink als kafee naar de brouwerij toe goede papieren op tafel leggen. Shrink is een fakbar met een vrij goede omzet. De fakbarverantwoordelijken: "We hebben zelfs heel goede papieren. Maar de strategie van Stella is wel veranderd. Vroeger kocht de brouwerij nog wel eens een kafee op, maar nu gebeurt dat blijkbaar niet meer. De gesprekken zijn daar tot nu toe echter nog niet echt over gegaan, omdat we bleven hopen op een lokaal van de unief. Maar die hoop is nu toch definitief gekelderd. Stella heeft wel beloofd om de markt af te zoeken — zij zijn tenslotte veel beter op de hoogte dan wij — en ons te contacteren, maar tot nu toe hebben ze nog niets van zich laten horen. Sinds een maand zoeken we echt in de privé. Er zijn bijvoorbeeld ook al immoburo's aan het zoeken voor ons, want ja, die willen ook wel iets verdienen. Er zijn nog andere brouwerijen ook, natuurlijk. En huren kan ook, al zouden we liever iets kopen. Als we op een gegeven moment heel wanhopig beginnen te worden, zal er natuurlijk niets anders opzitten dan te gaan huren."

Er lijken geen redenen te zijn om te feesten, maar zo zwart willen de Shrinkers het toch niet zien. Naast een optreden van de zanger-gitarist en de violist van de Gentse Pink Flowers (alom geprezen, maar toch niet onomstreden) op dinsdagavond, is het feestprogramma gevuld met Vlaamse Kermis, kwis, spookhuis, kasino, spaghetti, feest en fuif. D'hamers en Ballon: "Tja, de activiteiten zijn vooral naar psychologie gericht. We werken vrij kleinschalig tijdens de feestweek, naar ons eigen publiek toe. We hebben bewust niet voor Economika-toestanden gekozen waarbij er op meganivo gezopen wordt en er op tafels wordt gedaan. Ook misschien om een beetje een positief beeld op te han-

vervolg op pag. 6

Eredoktor

De hooggeëerde vrienden van de KU Leuven staan weer op post woensdag, ter ere van de Leuvense prijsuitreiking. De eredoroktoraten zijn weer in het land, al is dat dan in mindere getale dan andere jaren. Als u toevallig een mooi kasteel heeft maar geen eredoroktoraat, kan dat geruild worden.

FKK

Af en toe, als de sterren hoog aan de hemel staan, buigt de bende van de Financiële Controlecommissie zich over subsidieaanvragen. Enkele verenigingen werden prompt naar het land der armen teruggestuurd. De rest werd rijk en leefde nog lang en gelukkig.

5

3

De nieuwe Wina-fakbar Geen buur nog beter dan goede buur

Woensdag werd met het traditionele lint en een kleine receptie de nieuwe Wina-fakbar onder Alma 3 geopend. Bij Wina heeft men dat al meer gedaan want gedurende het dertigjarig bestaan moest de fakbar keer op keer verhuizen. En ook nu is het niet zeker of de bar hier een definitieve stek zal hebben.

Een paar jaar geleden werd besloten het secretariaat van de Studentenwijk Arenberg (Cité in de studentenmond) dat zich toen onder Alma 3 bevond, te verhuizen naar het Rekreatiecentrum (RC). De ruimte onder Alma 3 was namelijk te klein geworden. Het RC is een gebouw dat zich in de Studentenwijk bevindt en waar tot vorig jaar de Cité-bar en een fuifzaaltje gevestigd waren. Deze bar werd uitgebaat door het barkomitee van Cité. Wina hield er elke woensdag haar Wina-avond.

Men dacht er al langer aan deze ruimten te verplaatsen omdat er vaak klachten kwamen van de omwonende studenten in verband met geluidshinder. Er werd dan besloten de bar van Cité om te wisselen met de ruimte van het secretariaat. De bar zou dus onder Alma 3 komen. De ruimte onder de Alma was trouwens van in het begin bedoeld als rekreatieruimte voor de studentenwijk.

Bedoeld

Voor deze verhuizing werd ongeveer tien miljoen uitgetrokken: acht miljoen voor het secretariaat en twee miljoen voor de bar. Maar toen het nieuwe secretariaat af was, bleek dit het volledige budget opgeslokt te hebben. "Er is dan 65 000 fr gespendeerd die het barkomitee had opgespaard", aldus een woordvoerder van dit komitee. "De universiteit heeft nog wel het sanitair geïnstalleerd in een muur uitgebroken, maar het leggen van elektriciteit en het installeren van

een toeg hebben we zelf moeten doen."

Nu de bar open is, blijkt iedereen echter een belangrijk punt over het hoofd te hebben gezien. Eveneens onder Alma 3 is namelijk de Audiovisuele (AV) Dienst van de KU Leuven gevestigd. Aangezien die overdag al veel geluidshinder heeft van Alma 3, werken de mensen van deze dienst heel vaak 's avonds. Met de komst van de bar is dat haast onmogelijk geworden. Hun montagestudio ligt immers net naast de barruimte en is slecht geïsoleerd.

Installatie

Beide partijen — het barkomitee en de Audiovisuele Dienst — willen het probleem echter niet opblazen en samen naar een oplossing zoeken. Voorlopig betekent dit zorgen voor een iets betere isolatie en de geluidinstallatie niet al te luid zetten. Op langere termijn moeten er echter meer drastische veranderingen komen. Volgens Johan Van Heddegem, hoofd van de AV-dienst, was hen trouwens altijd beloofd dat er geen bar ging komen, "maar een soort praatkafé, waar men rustig iets kon drinken gedurende de dag en in de vroege avond." De directie van de Studentenwijk Arenberg had hen dit meerdere malen bevestigd. Zowel bij Wina als bij het barkomitee verklaart men echter op voorhand niets van deze afspraak gehoord te hebben.

Alhoewel de AV-dienst ook maar 'voorlopig' gehuisvest is onder Al-

ma 3, lijkt verhuizen niet voor morgen. "Ons gebouw is structureel niet geschikt om er een AV-dienst in onder te brengen. Er wordt gepraat over verhuizen, maar directe plannen zijn er nog niet", aldus Van Heddegem. Professor Masschelein van Studentenvoorzieningen bevestigt dit: "Er zijn al meer dan vijf jaar plannen om de AV-dienst een nieuw onderkomen te bezorgen, maar het zal zeker nog een paar jaar duren voor dit concreet gerealiseerd kan worden."

Chemika

Voor Wina was het zeker niet de eerste keer dat hun bar verhuisde. Naar aanleiding van het 30-jarig bestaan trachten enkele studenten het verleden van de kring te reconstrueren. De geschiedenis van hun bar bleek te beginnen in 1966. Toen werd er een bar in gebruik genomen in de Van Eenstraat 14 die 'New Tonneke' heette. In 1970 verhuisde deze naar Schapenstraat 30 maar moest sluiten

toen Wina in 1971 failliet ging. Ze opende echter opnieuw onder de naam 'Naukabar', uitgebaat samen met Chemika, Bios en Geologie. In 1972 besloot de organisatie helemaal opnieuw te beginnen. Men zocht naar een nieuwe huisvesting voor de kringwerking (liefst op de kampus zelf) maar kreeg weinig medewerking van de universiteit. Wina moet het uiteindelijk doen met een klein lokaaltje in studentenzone Terbank voor hun kringwerking. Ze kregen er eveneens een bar die in samenwerking met Terbank werd uitgebaat. In 1980 werd verhuisd naar Cité. De laatste stap in de evolutie is dus de verplaatsing naar Alma 3.

De studenten van Wina zijn bang dat de dienst Studentenvoorzieningen hen gewoon zal verplichten de bar te sluiten. Wina-preses Joeri De Leener haalde in zijn openingsspeech ook scherp uit naar de zogezegde "logistische ondersteuning van de kringen door de universiteit" die blijkbaar door de unie niet erg serieus genomen wordt. De Leener haalde hierbij

de voorbeelden aan van VTK dat een aantal lokalen verliest en de Psychologische Kring die de Shrink kwijt-raakt (zie elders in dit blad).

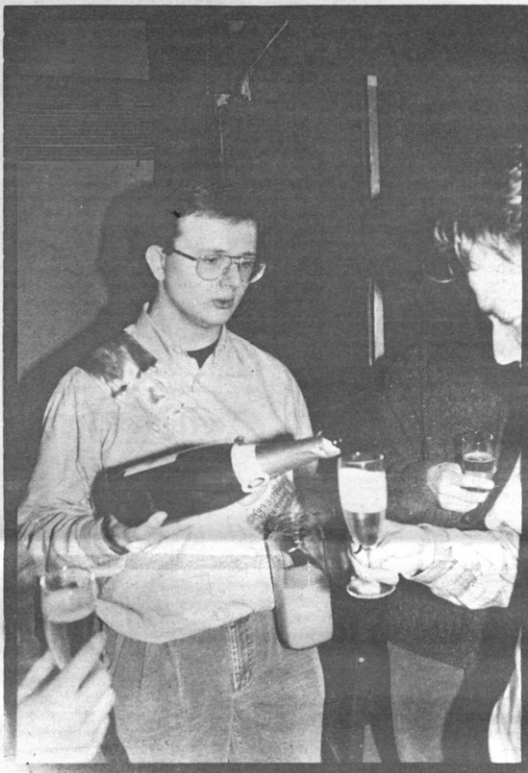
Afloop

Toch hoopt Wina nog op een gunstige afloop. Bij Studentenvoorzieningen blijkt er immers nog geen enkele beslissing genomen te zijn.

Karen De Pooter

Pijltjes

Dit maar om degenen in wie het vuur van de passie de ruimte tussen haar-wortel en teennagel verschroeft, te melden dat de Valentijnzoekertjes weer hun rechtgeaarde plaats zullen innemen tussen de Veto-kolommen. Zoals Dante het deed met zijn Beatrice, Shakespeare en Achterberg met Dark Ladies, Nick Cave met Lucy, Tom Lanoye met R., Cyriel Verschaeve met het nationaal-socialisme, Geerts met de k en Weckx met de c, zo zal ook uw ganzeveer de hoogste lyriek wijden aan diegene die u eeuwig en nog een wijle langer in gelukzaligheid doet verpeinen. Inleveren voor vrijdag 11 februari om 15 uur op de 's Meiersstraat 5 en de liefde zal bloeien gelijk nooit tevoren.

Drinkgelag naast AV-dienst

(foto Frank Viaene)

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen), wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Derde Wereld- raad

Naar aanleiding van het voorstel van het Leuvense stadsbestuur tot een "vriendschapspakket tussen de steden Stellenbosch (Zuid-Afrika) en Leuven (Vlaanderen-België)" heeft de Leuvense Derde Wereldraad volgende bemerkingen:

— We betrouwen dat er geen advies gevraagd werd aan de Derde Wereldraad.

— Zuid-Afrika is nog steeds een Derde Wereldland waarover de Derde Wereldraad een advies kan geven.

— Momenteel heerst er nog steeds apartheid in Zuid-Afrika, wat volgend de ernstige gevolgen heeft: er is nog steeds een tekort van twee miljoen huizen voor de zwarte bevolking, de werkloosheid onder de zwarte meerderheid loopt op tot 48 procent, het sociale en familiale weefsel is door de trekarbeid systematisch aangetast.

— De geplande verkiezingen van 27 april zijn enkel nationaal. Dit houdt in dat de lokale besturen tot onbepaalde datum nog steeds door een niet-democratisch verkozen minderheid worden bestuurd.

— Nu reeds een vriendschapspakket sluiten met deze niet-democratisch verkozen stadsraad is geen aanzet tot het demokratiseringsproces in Zuid-Afrika.

— Het voorgestelde vriendschapsakkoord met deze stadsraad legt een zware hypoteek op de contacten in de

toekomst met de representatief verkozen stadsraad.

— De Derde Wereldraad vindt de idee van verzuistering waarbij deze zich bijna enkel afspeelt op het niveau van de bestuursleden en niet van de sociale organisaties weinig sensibilliserend.

Al de bovengenoemde punten in acht genomen vraagt de Leuvense Derde Wereldraad de stopzetting van het voorgestelde vriendschapspakket en hoopt in de toekomst betrokken te worden bij het nemen van eventuele andere initiatieven rond ontwikkelingsamenwerking.

Hugo Boon, voorzitter

Voor te lachen

Toen wij van onze skivakantie in Val d'Isère (waar wij twee weken ingesneeuwd zaten, u leest toch ook de kranten) terug in Leuven arriveerden, constateerden we tot onze ontzetting dat onze lezersbrief over het feit dat onze zoekertjes niet geplaatst werden, niet gepubliceerd was. De reden die u daarvoor opgaf bleek, nadat we hierover advies ingewonnen hadden, muggelzifterij te zijn, u had ons adres niet. We geven toe dat we liever onze anonimiteit wilden behouden, aangezien we eigenlijk liever niet willen dat onze kameraden weten dat wij de Veto lezen. Daarom namen wij schuilnamen aan en vernoemden wij ons adres niet. Wij verhopden dan ook dat wij voor de buitenwereld anoniem kunnen blijven. Gelieve hier alstu-

bleeft rekening mee te houden. En zou onze lezersbrief over de Zoekertjes van de Veto dan misschien toch nog kunnen gepubliceerd worden, aangezien wat wij daarin zeggen toch nog steeds zeer releverend is. En daarbij kunt u dan misschien zetten 'naam en adres bij de redactie bekend', want dat doen de echte kranten toch ook dikwijls. En trouwens gefeliciteerd met uw artikel over het welsprekendheidstomoi. Er zou meer moeten voor te lachen in de Veto. Trouwens, in dat verband, bedankt voor het publiceren van onze drie zoekertjes. Wij hebben er hard mee moeten lachen. We hebben trouwens ook gezien dat tegenwoordig de Zoekertjes van de Roze Drempel nog maar één keer per week in de Veto staan. Hiervoor ook onze dank. Onze vrienden zullen kontent zijn. En als jullie dingen om te lachen moeten verzinzen, moeten jullie misschien meer kortoetsen verzinzen. Wij vinden trouwens de Kafeteorieën nog altijd

goed. Maar een beetje te weinig van het goede in de Veto. De kortoets op pagina 3 deze week sloeg trouwens kant noch wal, en was helemaal niet voor te lachen. Een beetje zoals de Zoekertjes dus. Alleen maar informatief en zo. Trouwens, we wéten dat we nu wel aan het zagen zijn, maar om het kort te houden: zou het misschien mogelijk zijn om dus, zoals we al eerder gevraagd hadden, om onze lezersbrief over de Zoekertjes van de Veto af te drukken op uw lezersbrievenblad-zijde (u heeft er zo weinig de laatste tijd, zouden buiten ons nog mensen de Veto lezen?) onder anonieme naam? Wij zouden u lang dankbaar zijn. Wonderbaarlijk. Formidabel. Dankuwel bij voorbaat.

Jan Proost en Joris Sterckx,
tweede kan Romaneas Talen

nvdr. (naam en adres bij de redactie bekend)

Tiensestraat 64, Leuven
Tel. 016/20.22.24 Fax. 016/20.58.45

**SKIEN IS ONS LEVEN
HET JOUWE OOK?**

Lic. A 1769

- ☛ Skiweekends vanaf 6.790 fr.
- 5 of 6 d. Kronplatz, Alpe d'Huez, Zillertal, Wildschönau
- ☛ Nog enkele extra plaatsen voor een skireis in de KROKUSVAKANTIE.

Veto

's Meiersstraat 5
3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
☎ 016/22.04.66

Jaargang 20
nr. 18
31 januari 1994

Ver. uitg. Karen De Pooter,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Hoofdredactie:
Kris Jacobs

Redaktiesekretaris:
Karen De Pooter

Redactie: Els Cornelis,
Karel De Weerd, Serge
Franchoo, Jeroen Overstijns,
Steven Van Garsse, Raf Uten

Doka: Karel De Weerd, Frank
Viaene, Kris Jacobs

Tekeningen: Nix, Stani

Layout en vormgeving: Filip De
Keukeleere, Kris Jacobs, Jeroen
Overstijns, Hans Vandenaabele,
Raf Uten

Medewerkers: Mieke
Deceuninck, Jorn De Cock,
Pieter De Gryse, Filip De
Keukeleere, Piet Maris, Peter
Van Rompaey, Jan Verbrugge

Speciaal: Johan

Eindredactie: Jeroen Overstijns
en Raf Uten

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Nevada Brussel
Opplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studen-
ten: 350fr; buitenland: 600fr;
steun vanaf 1000fr;
over te schrijven op
rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om
15.00u

FKK-cirkus back on the road

Armen en mutanten

Het cirkus van de Financiële Controlekommissie (FKK) is weer in de stad. Goocheltruks, beschuldigingen van geknoei en voortrekkerij, voordrachten over Marx, van Hayek, Christus en de IJzeren toren: het hoort er allemaal bij. En dat alles opdat 'vrije verenigingen' centjes zouden krijgen.

Reeds lang zorgt de KU Leuven voor een financiële ondersteuning van een aantal studentenorganisaties die aan 'maatschappelijke bewustwording' doen, de zogenaamde vrije verenigingen. Oorspronkelijk werd deze subsidiekwestie verzorgd door de Raad van Studentenvoorzieningen (RvS), die de sociale sektor van de KU Leuven beheert. Vanaf 1973 werd een Financiële Controlekommissie in het leven geroepen onder de hoede van de Algemene Studentenraad, voorganger van Loko.

De verenigingen die subsidies aanvragen, worden door de FKK-erkenningvergadering getoetst aan de hand van een aantal minimumvoorwaarden. Allereerst zijn er formele voorwaarden. Zo mag een vrije vereniging niet louter een gezelligheidsclubje zijn, moet ze al enkele activiteiten op haar actief hebben, een financieel verslag van het voorbije jaar voorleggen en dies meer. Daarnaast zijn er enkele inhoudelijke eisen. De vereniging moet zich houden aan de wet op racisme (1981) en aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Zo kan elke vereniging die zich houdt aan de spelregels en het waardensysteem van de democratie subsidies krijgen.

De erkenningsprocedure zelf is heel wat omslachtiger. Op de FKK-vergadering geven de erkende verenigingen van het voorbije jaar hun advies over de nieuwe aanvragen. Vervolgens worden deze adviezen doorgesluist naar Kringraad, dat binnen Loko de coördinatie en het toezicht op de FKK op zich heeft genomen. Elke fakulteitskring kan dan bezwaar aan-

tekenen tegen elke vereniging, dus ook diegenen met een positief FKK-advies. Later wordt voor het hele zootje een beslissing genomen via de beruchte kringstandpunten, de standpunten van alle presidia dus. In deze stortvloed van voorwaarden, adviezen en standpunten rijzen er uiteraard problemen op. Er zijn wel eens verenigingen die zich te kort gedaan voelen, wat dan soms aanleiding geeft tot bizarre taferele.

Fake

Zo specialiseerde de Nationalistische Studenten Vereniging (NSV) zich in het oprichten van nep-verenigingen, die dan hartstochtelijk proberen erkend te worden door de FKK. Als zoiets lukt, beginnen de NSV'ers te schreeuwen dat het FKK-systeem niet werkt. Als het niet lukt 'zijn rechtse organisaties niet gewenst'.

Zo diende het NSV vorig jaar zelf géén erkenningsaanvraag in, wel was er plots een 'Vereniging voor Velligheid en Samenwerking in Europa', die al snel fake bleek te zijn en dus niet werd erkend. Waarop het NSV besloot een protestactie te organiseren. Aan een overduidelijk logika zullen de jongelieden uit de Standonckstraat wel nooit bezwijken, maar ze blijven een amasante noot vormen in de donkere FKK-wereld.

De erkenningsvergadering van dit jaar verliep eigenlijk relatief rustig. De meeste verenigingen van wie het dossier formeel in orde was, kregen probleemloos een positief advies, gaande van de Roze Drempel over het neo-liberale Ikaros tot het katholieke

Fuve-Kriep, kriepie knarste de blauwvoet en met fikse vleugelslag vloog hij die avond over diepe waters die ook zeer uitgestrekt waren wat gaat vaak samen. Voor deze gelegenheid had hij zijn overwintering aan witte Cubaanse stranden (logisch, op de Vetobladzijden vliegen enkel trendybewuste vogels met klasse) wel even willen onderbreken. In Cuba keek hij illegaal naar Amerikaanse tv-kanalen waardoor hij nu al de volgende reeks van Beverly Hills 92390145 had gezien. Zijn gevederde vrienden in het thuisland zou hij flink kunnen overtroeven met de informatie dat Dylan zich als biseksueel zal ontpoppen, vervolgens een relatie aanknoopt met de vader van Kelly, wiens vrouw zal troost zoeken bij de achterom van Brenda, die in de verleiding zal worden gebracht een joint te roken door een aan lager wal geraakte Donna. Gelukkig windt die een — weliswaar vervalste — trekking van de Lotto en zo blijft iedereen nog lang en gelukkig leven. Al die hoogmoed bleek echter niet goed voor de gezondheid. Zo hoorde de blauwvoet immers de naderende airbus niet. Geen voorrang van rechts verlenen, werd hij genadeloos aan flarden geboord.

Daarmee symboliseerde hij niet alleen treffend de ondergang van de Volksunie, maar miste de blauwvoet ook het uiteindelijke doel van zijn reis. De Veto-fuif namelijk die op 15 februari zal plaatsvinden in de Samambaia en waar heel Leuven op uitgenodigd is. U bent er ook in de Samambaia, een plaats die na onze doortocht nooit meer dezelfde zal zijn.

(jo)

Thomas More Studentengenooschap. Minder probleemloos ging dat voor de Marxistisch-Leninistische Beweging (MLB). Sommigen menen dat 'ekstrem' gewoon niet bij de FKK zouden mogen, maar niet-ekstreem zijn is uiteraard geen criterium van de procedure, wegens moeilijk meetbaar. Daarom zocht Stijn Calle, Traditioneel KVHV-Leverancier van Decibels, naar een andere oplossing. Citerend uit Marx trachtte hij aan te to-

nen dat het MLB wel gewelddadig moest zijn, want Marx roept immers op tot de klassenstrijd. De aanwezige MLB-vertegenwoordiger kon alleen verrast uitbrengen dat hij en zijn vriendjes heus wel geweldloos waren en dat hun ideologie en gedrag niet uitsluitend gebaseerd zijn op wat mensen uit de vorige eeuw schreven. Omdat niemand op de FKK-vergadering kon aantonen dat de Leuvense MLB'ers inderdaad al geweld gebruikt of gepropageerd hadden, kreeg het MLB dus een positief advies.

(N)iks

Hetzelfde gebeurde hilarisch genoeg met 'X', dat vooral bestaat uit studenten Sociale Wetenschappen. Het doel van X is het infiltreren van alle presidia om die dan over te nemen, vervolgens hetzelfde te doen met Loko en uiteindelijk de unief in handen te krijgen. Een nobel doel voorwaar, maar het is wel zeer de vraag of de presidia van de fakulteitskringen hiermee kunnen lachen. Andere probleempunt was de reeks van groen-progressieve organisaties die verenigd zijn in Genoeg. Volgens de verenigingen zelf is Genoeg een los samenwerkingsverband, volgens andere personen één vereniging met verscheidene werkgroepen. Enkele discussies later kregen alle Genoeg-verenigingen toch allemaal individueel een positief FKK-advies, iets wat een beetje werd vergemakkelijkt doordat verscheidene van deze verenigingen vorig jaar al erkend waren en nu dus ook stremrecht hebben in de FKK.

Negatieve adviezen werden vooral uitgedaald wegens formele tekortkomingen in de dossiers, zoals bij de Anti-imperialistische Bond en bij het Zuidafrikaanse Springbok. Een ietwat andere kwestie betrof het 'Estlandkomitee KUL', dat zou strijden tegen de onderdrukking van mindere meerderheden. Het gaat hier om een gloednieuwe organisatie, die al een gespreksavond met Vlaams-Blokker Karim Van Overmetre organiseerde en waarvan de twee enige bekende vertegenwoordigers leden van het NSV zijn. Gesteld dat het 'Estlandkomitee' niet nep zou zijn, zou de organisatie zijn eventuele niet-erkenning wel eens te danken kunnen hebben aan de vrienden van het NSV. De jarenlange mutatiepogingen van het NSV hebben immers zowel de FKK als de Leuvense fakulteitskringen flink achterdochtig gemaakt.

De hevigste discussies vorige week betroffen het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV), door Stijn Calle omschreven als "waarschijnlijk de meest representatieve Leuvense studentenvereniging", iets wat zonder twijfel juist is als men alleen de eerste kandidatuurstudenten in rekening brengt. Vorig jaar waren er met de erkenning van het KVHV al serieuze problemen gerezen. In het KVHV-

Veto-FUIF

15 februari

blad Ons Leven had hoofdredakteur Tom Priem duidelijk gemaakt waar vrouwen volgens hem thuis horen, wat niet door alle vrouwen werd geapprecieerd. Op Kringraad geraakte het KVHV toen pas na vier stemrondes met kringstandpunten erkend. Dit jaar kreeg het KVHV weer een negatief advies, al was niet echt duidelijk waarom. De aanwezige 11.11.11-studente voelde de beledigingen van vorig jaar nog steeds doorzinderen tot in haar diepste vrouw-zijn, Pino maakte melding van een gewelddadige KVHV'er, maar toch rook de uiteindelijke stemming verdamt veel naar een ideologische stemming. En zoiets kan een 'objectieve' organisatie als de FKK zich uiteraard moeilijk permitteren.

Alle adviezen werden dan vorige vrijdag doorgespeeld naar de Algemene Vergadering van Kringraad, waar de verenigingen met een negatief advies de kans kregen zich te verdedigen. Geen enkele maakte daarvan gebruik, het KVHV beperkte zich tot een boze brief. De meest ongelukkige mensen van de avond waren die van het Liberaal-Vlaams Studentenverbond, die hun erkenningsaanvraag te laat hadden ingediend. De smeebedden van de LVSV'ers bewegen de Kringraders tot tranen toe, maar de geschiedenis leert dat noch de FKK noch de fakulteitskringen veel medelijden hebben met laatkomers, voornamelijk om geen precedenten te scheppen. Algemeen is het nu dus wachten op de 'bezwaren' van de fakulteitskringen en de zovle stemrondes met kringstandpunten. En dat allemaal om de behoeftigen te spijzen.

Jorn De Cock

(Foto Karel De Weerd)

ter zonder problemen erdoor op FKK

STUDENT

Zin in skivakantie, maar nog wat geld nodig?

VERDIEN TOT 350 FRANK PER UUR BIJ KI PARTNERS

Werk mee aan een PR-actie in Brussel Kies zelf de dagen waarop je komt werken Overdag of 's avonds en/of weekend Ben je vrij in februari...?

Ben je tussen 18 en 25 jaar en doe je hogere studies?

Bel 02/513.29.05 van maandag tot vrijdag tussen 12 en 13 of 16 en 18h.

Ref.100-042

FKK hervormen?

De erkenningsprocedure van de Financiële Controlekommissie (FKK) is niet bepaald een vlot draaiende machinerie (zie artikel). Daar is in het verleden eigenlijk bewust voor gekozen. Enerzijds wou men de FKK uitbouwen tot een zo autonoom mogelijke overkoepeling van vrije verenigingen — vandaar de adviesbevoegdheid bij de erkenningsprocedure — anderzijds was het de bedoeling een democratische stemprocedure te waarborgen door de fakulteitskringen uiteindelijk toch het laatste woord te geven. Het draait er echter op uit dat zowat niemand tevreden is met al dat omslachtige gedoe. Binnen Kringraad rijzen al maar meer stemmen op om de FKK terug te verwijzen naar waar ze vandaan kwam, de Raad van Studentenvoorzieningen (RvS). Het lijkt echter vrij onwaarschijnlijk dat men daar gelukkig zou zijn met zo'n ver-

giftigd geschenk en bovendien is de overkoepelende studentenbeweging duidelijk beter geplaatst om deze materie te behandelen. Het probleem van de FKK lijkt eerder de adviesbevoegdheid van de erkende verenigingen te zijn. Wie een anarchist, katolieke conservatief, groene groezel, (neo-)liberaal en communist rond de tafel zet, kan natuurlijk moeilijk een konstruktieve uitkomst verwachten. De erkenningsprocedure volledig bij Kringraad leggen, zou anderzijds een serieuze extra last leggen op een nu al overwerkte vergadering. Tenzij men erin slaagt om de procedure te vereenvoudigen en de criteria explicietier op te stellen. Vorige vrijdag werd op Kringraad beslist een werkgroep samen te stellen om dit probleem te onderzoeken.

(jdc)

ZAAL CORSO

DIESTSESTRAAT 253
3000 LEUVEN

Zaal, balkon (evt. afz.),
kleine zaal, podium,
badstoge.

TEL: 016/22.20.90
FAX: 016/40.09.29

'D'Est' van Akerman in het Stuc De ongelimiteerde sfeerschepping op pellikule

Mensen, mensen en nog eens mensen. Zittend, stappend, voorbijfietzend of rijdend. Met of zonder boodschappentas, met of zonder bontmuts. Wie zijn ze? Op wie of wat wachten ze? Waar gaan ze naartoe? 'D'Est', de jongste film van Chantal Akerman, biedt geen antwoord. Het is aan de kijker om aan de beelden een betekenis toe te kennen.

Akerman noemt haar nieuwste project een 'kreatieve documentaire'. Tijdens een reis van het voormalige Oost-Duitsland naar Moskou heeft ze met een filmkamera die dingen geregistreerd die haar het meest opvielen. Voorbijsnorrende Skoda's en Trabantjes, grauwe woonblokken, mensen in schijnbaar eindeloze rijen, mensen op stap, dansende mensen, ... Tussendoor worden beelden getoond van een wijdoord landschap, een enkeling op een bank, een huisvrouw in haar keuken, ... En dit allemaal zonder enig commentaar. De klankband geeft enkel die geluiden weer die tijdens het filmen werden opgenomen.

'D'Est' is dus niet zozeer een documentaire of een 'travelogue', maar eerder een artistiek-poëtische sfeerschepping. Zoets filmen is best leuk voor een half uurtje, voor de leek houdt het plezier daar dan ook mee op. Akerman daarentegen kon er blijkbaar niet genoeg van krijgen. Toegegeven, voor een cineaste als zij, met een heel aparte stijl, heeft dit als filmisch experiment wellicht interessante ervaringen opgeleverd. De kijker echter, zelfs al wil die wels weet anders dan de oppervlakkige Hollywoodcineasta, blijft gefrustreerd achter. Eens te meer blijkt dat home movies in eerste instantie dienen tot vermaak van de homo ludens achter de kamera.

Ondanks het feit dat 'D'Est' misschien best als vingeroefening kan beschouwd worden, blijft het een typische Chantal Akermanfilm met weinig verhaal, een minimum aan dialogen en muziek, een beperkt aantal kamerabewegingen en haast geen montage. Vandaar dat het werk van deze Brusselse cineaste vaak het etiket 'eksperimenteel' opgeplakt krijgt, hoewel ze persoonlijk de voorkeur geeft aan de benaming 'auteursfilms'.

Gezicht

Want in de plaats van braafjes de traditionele dramatische kodes te volgen (waarbij de kijker de aanwezigheid van de kamera vergeet en het gevoel krijgt zelf bij het gebeuren aanwezig te zijn) legt zij de nadruk op de filmtaal *as such*. Anders gezegd, in plaats van de acteurs in al hun bewegingen en handelingen te volgen met de kamera, hanteert Akerman opzettelijk een vaste kamera-instelling, die zolang mogelijk wordt aangehouden. Op die manier wordt de kijker er voortdurend aan herinnerd dat film in wezen een creatief expressiemedium is.

Doordat alles wat er buiten het beeldveld gebeurt zorgvuldig verborgen gehouden wordt, weet de kijker

Burgerbar — De Sociale School Heverlee (SHH) organiseert jaarlijks een temawEEK. Nadat de laatste jaren achterevolgens Europa en de multiculturele samenleving aan bod kwamen, besloot men dit jaar te werken rond het milieu. Misschien erg voorspelbaar, maar waarschijnlijk ook een goed onderwerp om de interesse van de hedendaagse student te wekken. En ze keken bij de SHH niet op een activiteitje meer of minder. Uit het weelderige aanbod kozen wij de kleine aktie die vorige week donderdag doorging aan de Leuvense Mc Donald's. Een dertigtal SHH'ers (en een aantal sympathisanten) deelden pamfletjes uit aan bezoekers van dat restaurant. Hierin stelden zij dat er een "direkt verband is tussen de politiek van deze multinational, milieuvermetiging en de Derde-Werelduitbuiting." Meer in detail wordt grootgrondbezitters en deze multinational aangewezen dat zij verantwoordelijk zijn voor het roeien van het regenwoud. Op de vrijgekomen plaats worden dan voedselgewassen geteeld. Nog steeds volgens de SHH-studenten ontstaat mede hierdoor erosie en woestijnvorming, wat dan weer leidt tot verder roeien. Uiteindelijk gaat deze politiek ten koste van de plaatselijke bevolking. Met andere woorden, "deze hamburger is rechtstreeks verantwoordelijk voor sociaal onrecht en honger in de Derde Wereld." Tenslotte vestigen de actievoerders ook nog de aandacht op de enorme afvalberg die fast-food met zich meebrengt.

(Foto Kris Jacobs) (kj)

eigenlijk ook nooit precies wat er in beeld gebeurt. Akerman doet dus een beroep op het voorstellingsvermogen van het publiek. Aangezien het verhaal naar de marge is verdwenen, dient de kijker zelf een verklaring te zoeken voor de aanwezigheid van personen en objecten in beeld, zonder er echter definitief greep op te krijgen.

Neem nu bijvoorbeeld 'Les rendez-vous d'Anna' (1978), waarin een cineaste, Anna, op reis gaat om haar films te promoten. Hoewel Anna twee uur lang in beeld is, komen we weinig van haar te weten, noch over haar werk, noch over haar leven. Terwijl de mensen die ze ontmoet voortdurend op haar inpraten, zegt zij zelf zo weinig mogelijk. Aan haar gezicht is niet te zien wat er in haar omgaat. Ze lijkt niet erg geïnteresseerd in haar gesprekspartners. Waarom spreekt ze er dan mee af, gaat ze ermee naar bed? En wie is die vrouw die ze tevergeefs tracht op te bellen?

Overdag

Opvallend is wel dat in bijna al haar films het hoofdpersonage (als daar al sprake van kan zijn) vrouwelijk is. In 'Je, tu, il, elle' (1974), haar eerste 'featurefilm', speelt Akerman zelf de hoofdrol. Met 'Jeanne Dielman, 23, Quai du Commerce, 1080 Bruxelles' (1975), over een huisvrouw/weduwe die tussen het opzet-

ten en het afgieten van de aardappelen ook nog prostitutie speelt, verwiert ze eindelijk wat bekendheid. 'News from home' (1976) handelt over een Belgisch meisje in New York die brieven van haar moeder voorleest terwijl de kamera de kijker beelden van de Big Apple serveert. 'Nuit et jour' (1991) vertelt het verhaal van een meisje dat nog gelooft in de Absolute Liefde. Ze heeft een minnaar voor 's nachts en eenjtje voor overdag.

Akerman werd tot muze van de feministische filmtheorie gebombardeerd. Sinds de jaren '80 distantiert zij zich liever van die "onpopulaire,

voorbijgestreefde" feministische invalshoek. Akerman benadrukt dat ze vrouwen film omdat ze die het beste kent.

Blijkbaar is Akerman zelf even raadselachtig als haar films, waarvan de betekenis principieel onbegrijpelijk is. Door de beperkingen van de opnamemogelijkheden schenkt ze de kijker een ongelimiteerde vrijheid. Een interpretatie die elke verdere vraag overbodig maakt, is er immers niet. Elke oplossing die geboden wordt, zal nieuwe vragen opleveren.

Mieke Deceuninck

Isol

Isol zal binnenkort waarschijnlijk niet meer bestaan. Volgens het laatste voorstel zou de vereniging vervangen worden door een Internationale Raad (Ira), die, net zoals Isol voorheen, zal fungeren als vijfde raad binnen Loko. Deze raad zou min of meer dezelfde taken op zich nemen als Isol en zou bovendien door de unief erkend worden als officiële gesprekspartner in problematieken met betrekking tot de buitenlandse studenten, iets waar Isol de laatste tijd nogal wat problemen mee had. In afwachting van deze nieuwe raad wil de academische overheid reeds overgaan tot de definitieve opdoeking van de vzw Isol.

Hoe deze raad concreet wordt opgebouwd, moet door Loko nog uitgewerkt worden. Momenteel gaan de ideeën sterk in de richting van een vertegenwoordiging via de fakulteiten, zoals het geval is voor de andere raden van de studentenbeweging, en niet meer alleen via de nationale groepen (een deel van de buitenlandse studenten verenigen zich in groepen), zoals dat bij Isol het geval was. Vooral de unief heeft steeds sterk aangedrongen op een dergelijke structuur. De nationale groepen zullen echter nog wel hun vertegenwoordiging behouden binnen de nieuw op te richten Ira. Volgens het nieuwe voorstel zou men eveneens trachten vertegenwoordigers op te nemen van de internationale post-graduaatprogramma's waar bijna uitsluitend buitenlandse studeren, aangezien die in praktijk buiten de werking van de Leuvense fakulteitskringen vallen.

Dit voorstel moet natuurlijk nog verder uitgewerkt worden. Positief is in ieder geval dat de unief plotseling wel akkoord gaat met het gebruik van het Engels als voertaal in de Ira. — Isol kreeg eigenaardig genoeg dit recht niet. Wordt vervolgd.

(ec)

Pirlewiet

Pirlewiet vzw organiseert zomervakanties voor kansarme kinderen, jongeren en gezinnen. De vzw zoekt entoesiaste vrijwilligers die tijdens deze vakanties van een week of twaalf dagen mensen willen begeleiden, organiseren en animeren.

De kinderkampen bestaan uit tochten, sportactiviteiten, bosspelen, krea, zwemmen en nog van dat alles. Daarnaast zijn de vakanties voor 16-plussers samengesteld uit een trektocht afgewisseld met kajak, alpinisme, mountainbike en spel.

Tenslotte bieden de gezinsvakanties activiteiten die op het hele gezin afgestemd zijn. Je kan vanaf 17 jaar actief zijn bij de verschillende leeftijdsgroepen als animator, materiaalmeester, keukenpiet en zelfs kampeider. Degene die het voelen kriebelen, maken die leuk kenbaar bij Liesbet Rock, Vital Decosterstraat 82 in Leuven, tel. 29.33.94.

Wijze mannen

ministeries, studenten) om een zo breed mogelijk overzicht te hebben op de toekomst. Bedoeling was om de wegen te effenen voor een nieuwe strategie in de onderwijspolitiek van de Europese Unie, vooral dan op gebied van mobiliteit.

Nadruk

Begin januari van dit jaar zijn de eerste stappen gezet. Ruberti heeft in een informatienota de eerste stappen van het nieuwe onderwijsbeleid uit de doeken gedaan. Met Socrates als naam (een hint naar het Griekse voorzitterschap?) heeft het programma drie fundamentele onderdelen. Belangrijk blijft de aandacht voor het hoger onderwijs. Naast de studentenmobiliteit wil de Commissie ook de samenwerking tussen de verschillende universiteiten en hogescholen bevorderen. ECTS (European Credit Transfer System) zal bij die verwezenlijking een grote rol spelen. Geheel nieuw is dat de EU nu ook nadruk op het middelbaar onderwijs zal leggen. Het zal waarschijnlijk de bedoeling

zijn dat ook de middelbare scholen gaan samenwerken, waaruit dan lessen over elkaars cultuur of taal en zelfs uitwisselingen kunnen volgen. Derde en laatste peiler van Socrates richt zich tot alle niveaus van onderwijs, met onder meer aandacht voor het open onderwijs en 'distance learning', het leren vanuit de zetel thuis. Ruberti wil tenslotte dat op al die niveaus aandacht wordt besteed aan het taalonderwijs, waarbij hij sterk de nadruk legt op de opleiding van taallearners door middel van stages, eventueel in het buitenland.

Deze plannen zien er veelbelovend uit, en de som geld die er tegenaan wordt gegooid is behoorlijk hoog (meer dan een miljard ecu voor vijf jaar). Het blijft wel nog wachten op de concrete uitwerking. Momenteel is het voortbestaan van het Erasmus-buro zoals het nu bestaat verre van zeker. Ook de verantwoordelijkheden die de instellingen zelf zullen dragen en de financiële implicaties die ze met zich meebrengen, staan nog niet vast. Vragen die Ruberti wellicht binnenkort, misschien in Leuven, zal oplossen.

Jan Verbrugge

Café De Munt & Discotheek
Samambaia - twee zaken in **MUNT**
één. Op do., vrij., zat. is De Munt open om 20.00 u.;
Samambaia telkens om 22.00 u.

Op maandag, dinsdag & woensdag ook beschikbaar
voor TD's, juiven en privé-party's aan de beste voor-
waarden. Contacteer ons: 20.06.41/40.37.57.

De discotheek van Leuven!

**Tikkantor
Devano**
016/490.890

Tekstverwerking
Laserprinting * Lay-out
Tekstinbreng

Boeken, tijdschriften,
cursussen, thesissen, ...

Gespecialiseerd in
wetenschappelijke materies
Professionele aanpak
Jarenlange ervaring

NIEUW ADRES

T. & K. Van Nooten-Dehaes
Lodewijk van Velthemstraat 31
3020 Herent (Veltem-Beisem)

advertentie

Uitreiking van de eredoktoraten Een bewogen geschiedenis

Naar jaarlijkse gewoonte zullen op 2 februari, de feestdag van de Alma Mater, de universitaire eredoktoraten worden uitgereikt. Dit jaar worden de festiviteiten overgeschaduwd door het overlijden van een van de prominenten die postuum een eredoktoraat zal toegewezen krijgen (zie kader).

De uitreiking van de eredoktoraten is een traditie waar de KU Leuven al sinds mensengeheugen aan vasthoudt. Hoewel de uitreiking op zich een feit is zonder veel invloed, betekent het voor de universiteiten niet zelden een duidelijk statement naar de buitenwereld toe. Daarom is de keuze van de eredoktores ook zo interessant. Maar daarom ook dat de KU Leuven de kandidaten heel zorgvuldig selecteert.

Opportunisme

Soms al een jaar of voorhand zijn kandidaten in de running. Het gaat in de commissie eredoktoraten en op de Akademische Raad vaak gepaard met heel wat gepalaver, allemaal natuurlijk in strikte geheimhouding. De uitreiking van het doktoraat honoris causa mag dan al gegroeid zijn uit puur academische overwegingen, de motivatie gaat meestal veel verder. Normaal spelen er bij de toekenning van het eredoktoraat twee motieven mee: de kandidaat wordt gekozen omdat hij of zij in zijn of haar vakgebied uitblinkt of de kandidaat heeft

op maatschappelijk gebied iets te betekenen. Bij de eerste categorie zullen wel de Tinbergens, de Galbraiths (twee ekonomen) en de Umberto Eco's horen. Terwijl bij pakweg Helmut Schmidt, Romero en Jacques Delors de motivatie uiteraard niet academisch is. Overigens hebben koning Boudewijn in 1951 en tien jaar later zijn broer Albert ook het ereteken in handen mogen nemen.

Er spelen echter vaak ook andere redenen mee. Het hoeft geen betoog dat een eredoktoraat voor een universiteit een eenvoudige manier is om met een andere universiteit contacten te leggen. Soms gaat het echter nog verder, zoals in het geval van de hertog van Arenberg. Dan gaat de uitreiking van de eredoktoraten helemaal op een lege doos lijken. In het geval van de hertog van Arenberg lijkt het vooral te gaan om een wederdienst. Het patrimonium dat de KU Leuven van de hertogen heeft gekregen, is dit jaar bijkijkbaar wel een eredoktoraat waard (zie kader). Andere voorbeelden van dergelijk onverholen opportunisme in de geschiedenis van de eredoktoraten zijn meer in de sector van de industrie te vinden, die belangrijk is voor kontraktonderzoek. Dokter Paul Janssen (van Janssen Pharmaceutica, 1982) en Frederik Philips (van NV Philips, 1976) zijn hiervan maar twee voorbeelden.

Dissident

Het is pas sinds 1971 dat de eredoktoraten elk jaar door de universiteit worden uitgereikt. Voordien gebeurde dat door de fakulteiten. Merkw aardig genoeg is er niet altijd een zo duidelijke lijn te trekken wat betreft de politiek van de eredoktoraten. Wat in ieder geval wel opvalt, is dat in zeventig procent van de gevallen er een religieuze bedacht werd met een eredoktoraat (niet altijd uit de rooms-katolieke wereld, wel altijd een christen) en dat het aantal vrouwen dat een eredoktoraat gekregen heeft, op een hand te tellen is: twee schrijfsters (Maria Rosseels en Nadine Gordimer), een staatssecretaris (Shirley Williams, 1976) en een melaatsenhelpster (Claire Vellut, 1989) moeten zowat de enige vrouwen geweest zijn in het mannenbastion van de eredoktores. Dit toont nog maar eens

aan hoe conservatief de feestelijkheid is.

Blijkbaar hangt de keuze van de eredoktores voor de rest eerder af van inspiratie van het moment, of van de profen die, elk jaar opnieuw, gevraagd worden om voorstellen in te dienen. Toch zijn er nu en dan wel eens gedurfd statements. Zo was er bijvoorbeeld het eredoktoraat in 1981 (toch nog een zeer gespannen periode) aan een zekere Viktor Brailovski, een dissident fysikus, gevangen in Moskou.

Virus

Dat de statements niet altijd zo goed uitkiend zijn, blijkt overigens uit het omstreden eredoktoraat, toegekend in 1988 aan André Leysen, wat gepaard ging met hevig studentenprotest. Het eredoktoraat voor Leysen, voormalig topman van het VBO en officieel voorgedragen wegens zijn "mensegericht bedrijfsleiderschap", was volgens de studentenbeweging in meer dan een bedje ziek. Als topman van Agfa-Gevaert had hij vijf jaar eerder door een dochteronderneming te sluiten in een klap drie-duizend werknemers op straat gezet. Bovendien waren de banden van Agfa-Gevaert met Zuid-Afrika duidelijk aangevoeld. Om enig tegengewicht te geven, werden toen twee compensatie-eredoktoraten uitgereikt. Een op voorstel van de studenten aan monseigneur Denis Hurley, anti-apartheidstrijder, en een aan vakbondsmans August Vanistendael. De studentenbeweging liet zich daardoor niet paaien en klaagde de verregaande inkonsekventie aan door hevig protest tijdens de feestelijkheden, wat Dillemans de uitspraak deed ontlokken: "deze studenten behoren niet tot onze universitaire gemeenschap".

1988 was overigens voor de KU Leuven om nog een andere reden een pijnlijke jaar. Op drie februari 1975 had Kurt Waldheim als toenmalig sekretaris-generaal van de UNO een eredoktoraat van de KU Leuven gekregen. In 1988 werd door een Britse universiteit gevraagd aan de universiteit die ooit een eredoktoraat aan Kurt Waldheim gegeven hadden, dat weer in te trekken. Tot slot kreeg de KU Leuven ook een flinke deuk door een eredoktoraat aan aidsvoirer Gallo toe te kennen. Deze Amerikaanse onderzoeker werd in 1987 eredoktor aan de KU Leuven, als ontdekker van het aids-virus. Op dat moment was de man echter in een complexe juridische procedure verwickeld. Hij werd er namelijk door het Franse 'Institut Louis Pasteur' van be-

Who is who in eredoktorland

De eerste eredoktor is wijlen Johan Jørgen Holst (55). Deze Noor werd in april van vorig jaar minister van buitenlandse zaken van Noorwegen, in het sociaal-democratische kabinet van premier Gro Harlem Brundtland. Na de recente verkiezingsoverwinning (medio september) van zijn partij, bleef hij die functie waarnemen. Voorheen, tussen 1986 en 1989 en tussen 1989 en 1993, was hij minister van defensie. In die tijd ontptopte hij zich als een echte 'Atlantikus', een voorstander van nauwere betrekkingen tussen Europa en de VS. Zijn partij ijvert ook voor een toetreding van Noorwegen tot de EU. In de lijn van de Noorse politieke traditie, verwierf hij faam als Midden-Oosten-onderhandelaar. Johan Jørgen Holst verwierf in september van dit jaar in de hele wereld bekendheid als 'de man met de akentas'. Daarin bracht hij namelijk de door Ararat ondertekende beginselverklaring van Tunis over naar Israël. De vijftienvijftigjarige Noorse sociaal-demokraat speelde een rol bij de geheime onderhandelingen die Israël en de PLO van januari tot september 1993 in Noorwegen voerden en die leidden tot de historische handdruk van Ararat en Peres op 13 september '93 in Washington.

Enkele weken geleden overleed Holst aan een beroerte. Voor de KU Leuven was dat een vervelende zaak, want er was al beslist hem een eredoktoraat te geven voor zijn taak in het vredesproces rond Israël en Palestina. Gaat rektor Dillemans nu weer, zoals vorig jaar met de uitreiking van het eredoktoraat aan de afwezige Monsengwo, stomweg het document en de bul op een lege stoel leggen?

Ed PJ van den Heuvel is hoogleraar sterrekunde aan de universiteit van Amsterdam. Hij heeft zich voornamelijk beziggehouden met onderzoek over zogenaamde neutronensterren of pulsars. Dat zijn kleine, compacte bolletjes met een straal van een tiental kilometer. Zulke astrofysische verschijnselen plaatsen de wetenschap voor grote problemen. Precies op dit terrein werd overigens dit jaar ook de nobelprijs voor fysika uitgereikt. Nu volgt de KU Leuven hierin met een eredoktoraat aan de belangrijkste Nederlandse taalgevoerde wetenschapper op dit gebied.

Hertog Jean-Engelbert van Arenberg (73) is de laatste eredoktor. De motivatie voor de keuze van deze kandidaat is zoals vaak deels ingegeven door academische motieven, én deels door 'persoonlijke'. Als historikus hield hij zich vooral bezig met de rechtsgeschiedenis en de geschiedenis van zijn eigen adellijke familie, waarvan de roots teruggaan tot in de veertiende eeuw. Ondertussen gaf hij een belangrijke aanmoediging voor het wetenschappelijk onderzoek aan de KU Leuven door zijn schenking van het Arenbergarchief.

De tweede belangrijke reden voor de keuze is de onbetwiste rol van de hertogen van Arenberg als mecenas van de KU Leuven. Dat blijkt ook uit het feit dat de hertog werd voorgesteld door de academische overheid zelf en niet door een departement.

KUL-archivaris Jan Roegiers, die de laudatio zal uitspreken, zegt dat de hertog van Arenberg de KU Leuven beschouwt als een soort van opvolger. In 1909 kreeg de KU Leuven één van de belangrijkste kado's van voor de eerste wereldoorlog: het Arenberginstituut. Daarnaast werd de KU Leuven ook nog eigenaar van het Arenbergkasteel in Heverlee en diverse gronden eromd — onder andere bij het sportkot. Mooi kado.

(pdg/sf/svg)

Algemene sociale kas voor zelfstandigen vzw

organiseert
op 10 februari 1994 te 20u
een voordracht over
"De juridische en sociale aspecten van het sociaal statuut der zelfstandigen"
Plaats:
Kleine Aula
Sint-Michielsstraat 6
3000 Leuven

iedereen welkom

Info: Brouwersstraat 3, Leuven, 016/24.11.31

Sportief en toch niet gek (Foto Karel De Weerd)

Lisst '94 opent dit jaar voor de elfde keer de poort voor zo'n zeshonderd buitenlandse studenten om een week lang de sportvelden en fuizalen te bevolken. Ook dit jaar wil Sportraad de Leuvense student zo veel mogelijk betrekken in de meest eksotische week tussen de Oude Markt en het sportkot. Daarom doet Sportraad beroep op de rest om mee te helpen in deze mastodontenorganisatie. Als je er wat voor voelt om van 28 februari tot 4 maart een aantal buitenlanders onderdak te bieden op je kot of ze een week wegwijs te maken door de studentenstad, aarzel niet en spring even binnen op ons sekretariaat op het sportkot om je naam op te geven. Laat je niet afschrikken: de buitenlanders moeten zelf voor luchtmatrassen en slaapzakken zorgen. Vluggе beslissers kunnen nog kiezen wie ze op hun kot willen. Wie een gespierde atleet in bed wil, rept zich meteen naar Tervuursevest 101 in Heverlee, tel. 20.62.03.

schuldigd zijn virus geleend te hebben uit een kweeje dat de Fransen hem ooit toestuuden. In 1992 werd Gallo dan toch door een Amerikaanse rechtbank vrijgesproken, omdat het niet zou gaan om 'plagiat', maar om een 'onzorgvuldigheid'. Wel eentje dat een eredoktoraat waard bleek.

Steven Van Garse
De eredoktoraten worden op woensdag 2 februari vanaf 11.15 u uitgereikt tijdens een academische zitting in de Pieter De Somer-aula. Diezelfde avond, om 20.30 u, geeft het Walter Boeykens Kwintet een concert in PDS.
Op dinsdag 1 februari om 20.00 u geeft fysikus prof. Van den Heuvel, een van de doktores, een lezing over "Neutronensterren in dubbelsterren: efficiënte energiebronnen en wonderbaarlijke klokken." Teleskoop meebrenge naar de Grote Aula van het Maria-Theresiakollege.

HROCHET

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Eerste zangers aan een opera 2 Boot — Halfedelsteen 3 Dreumes — Reeds — Krachtige voetstoot 4 Te onderscheiden — IJzer 5 Grondsoort — Voedingsmiddel 6 Europees eiland — Kronkelende streep in marmer 7 Pers.vnw. — Ootmoedig 8 Hovaardig — Voegwoord — Selenium 9 Neteldierje — Onpesselijk makend 10 Wezenlijk.

Vertikaal — 1 Muziekinstrument — Modieuze 2 Ovenkrabber — Geliefde van Psyche 3 Pers.vnw. — Amigo — Deens eiland 4 Verstrooidheid 5 Hemeltorser — Voegwoord 6 Zangnot — Ingewijd 7 Handelens 8 Dwaas — Europeaan — Pers.vnw. 9 Deel van een fiets — Mikpunt van spot 10 Oostvlaamse gemeente — Kleur.

Door Filip De Keukeleere

Werkloosheid in het arrondissement Leuven Maes (ABVV) verwonderd over lakse reactie van jongeren en studenten

Vorige week vrijdag lieten de vakbonden op verscheidene plaatsen in het land hun onvrede blijken over de regeringsmaatregelen die de jongerenwerkloosheid in toom moeten houden. In Leuven ging dat gebeuren met een ludieke actie. Die actie vond uiteindelijk pas deze week maandag plaats. Een persconferentie van het ABVV over jeugdwerkloosheid in het arrondissement Leuven was er wel.

Rechtstreekse aanleiding voor dat alles vormde het feit dat vandaag en morgen alle schoolverlaters zich dienen te melden bij de VDAB aangezien hun wachttijd — van zes maanden — is afgelopen. Het is trouwens de laatste keer dat in deze periode van het jaar zal gebeuren. Die wachttijd werd, zoals bekend, door de regering Dehaene opgetrokken tot negen maanden, met ingang van juli '94.

Met behulp van de nodige statistische gegevens tonen Jef Maes en Dirk Vanderborgt — respectievelijk gewestelijk sekretaris en verantwoordelijke werklozenwerking van het ABVV Leuven — in de persmap aan dat de werkloosheid in het arrondissement verschuift: "Het totale werkloosheidscijfer van 1987 (14.581), dat jaar kende het arrondissement Leuven het hoogste aantal werklozen van de jaren tachtig, *nvdv*) is vergelijkbaar met het laatste jaargemiddelde. We zien echter dat er nu meer werklozen boven de vijftientwintig jaar zijn dan toen."

Casu

Na 1987 was de werkloosheid gedaald. De laatste jaren gaat ze echter opnieuw de hoogte in. Afgelopen jaar was die stijging zelfs vrij aanzienlijk. Het aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen bedroeg in 1992 gemiddeld 12.123, vorig jaar was dat reeds gestegen tot 14.169. Dat is een stijging met maar liefst 19,8 procent. Ondanks het jongerenbanenplan, dat in werking trad in oktober van het afgelopen jaar, is de werkloosheid bij de groep tot en met vijftientwintig jaar toch nog gestegen, zij het in mindere mate (8,2 procent).

Om in aanmerking te komen voor dat jongerenbanenplan moet je ofwel sinds zes maanden volledig uitkeringsgerechtigd zijn — dus werkloosheids- of wachtvergoeding ontvangen hebben — ofwel uitkeringsgerechtigd schoolverlater zijn, of in de zes maanden voor de indienstreding ten hoogste twee maanden gewerkt hebben. Natuurlijk is een voorwaarde ook 'jong' zijn, in casu niet ouder dan vijftientwintig jaar. Het jongerenbanenplan is echter niet de enige maat-

regel waarmee de beleidsvoerders de jongeren betere kansen op de arbeidsmarkt wensen te geven. Zo is er bijvoorbeeld ook nog de formule van de 'ingroelbanen'.

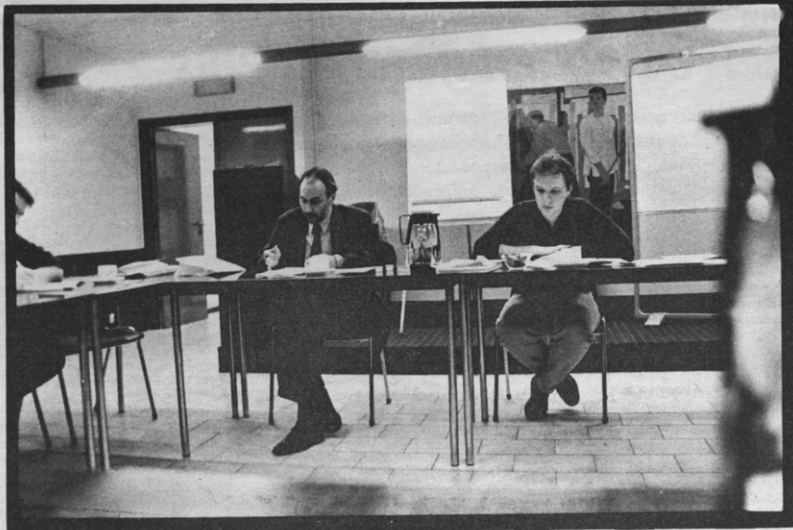
Uur

Een konstante in de verschillende mogelijkheden is in elk geval dat de werknemer er financieel beter van wordt. De sociale zekerheid komt er daarentegen een stuk berooider vanaf. In het geval van het jongerenbanenplan bijvoorbeeld moet het eerste jaar geen werkgeversbijdrage betaald worden. Indien de nieuwe werknemer voordien minstens negen maanden werkloos was, vervalt zelfs de werknemersbijdrage.

De meest gortige maatregel van de regering in dit verband is wellicht de zogenaamde jobdienst voor werklozen. Dat houdt in dat je verplicht tewerkgesteld kan worden wanneer je drie jaar werkloos bent. Voor schoolverlaters kan dat zelfs al na twee jaar. De 'werknemer' mag dan hooguit 45 uur per maand werken aan tweehonderd frank per uur, waar dan nog eens minimum 50 frank werkloosheidsvergoeding per uur vanaf gaat. Met andere woorden, je houdt minder dan het netto minimumloon over. De werkgever komt er alweer beter vanaf. Fiscale aftrekbaarheid, geen bijdragen aan de sociale zekerheid, én op dit speeltje staat geen leeftijdsgrens. Wie 'te lang' werkloos is, kan in het vervolg dus voor een hongerloon gaan jobben. De sociale zekerheid wordt er bovendien ook niet gezonder op.

Das

Het is natuurlijk moeilijk uit te maken of iemand aangeworven werd omdat hij in aanmerking kwam voor het jongerenbanenplan. In het Leuvense vinden volgens Maes en Vanderborgt maandelijks een tweehonderdtal jongeren die in aanmerking komen een job. Zij merken op dat dit "in het uiterste geval in '94 een verlies voor de sociale zekerheid kan geven van circa een half miljard frank." En verder: "Ook het jongerenbanenplan

Universitaire nog bij de gelukkigen

(Foto Steven Van Garsse)

zorgt voor een transfer van de sociaal verzekerden naar de bedrijven en dus vermogenden."

In hun besluit maken ze komaf met de myte dat lagere loonkosten de tewerkstelling zouden aanzwengelen: "Ook uit het competitiviteitsrapport van het World Economic Forum blijkt dat zes van de negen OESO-landen met de hoogste bruto uurloonen, de laagste jeugdwerkloosheid kennen. De afzet van goederen en diensten kan daar langer volgehouden worden omdat er een meer koopkrachtige vraag bestaat. Dit is geen onbelangrijk gegeven in een crisis van overproductie." Op lokaal vlak wordt dat vertrouwen in het nut van lagere loonkosten door de cijfers in elk geval de das omgedaan. Het afgelopen jaar is de stijging van de werkloosheid zeker niet verminderd.

Maes stelde trouwens dat hij weinig heil ziet in maatregelen die selectiviteit ten voordele van welke groep dan ook inbouwen, behalve misschien die maatregelen die de zwakste groepen op de arbeidsmarkt begunsti-

gen. Tot nader order zijn dat niet de jongeren, maar vooral de hogere leeftijdscategorieën. Jef Maes: "Als je ouder bent dan veertig en bovendien vrouw en migrant, zou ik niet eens meer de moeite doen om te gaan solliciteren." Wat betreft het jongerenbanenplan zijn er volgens Maes indicaties dat ouderen worden ontslagen om jongeren aan te nemen.

Koek

Tenslotte uitte Maes nog zijn verwondering over het feit dat de jongeren — "ook de studenten" — niet meer geprotesteerd hebben. Het is evident dat door de reeds genoemde maatregelen de kansen om een baan te behouden eens je de kaap van de 26 overschreden hebt, verminderen. Het zijn trouwens niet de enige wijzigingen. Vanaf 1995 zullen samenwonende schoolverlaters na twee jaar werkloosheid automatisch geschorst worden: "Eén jaar na het verlaten van de school vindt twintig procent van de

schoolverlaters nog geen baan. 23 procent van de vrouwelijke schoolverlaters in Vlaanderen waren in mei '93 nog werkloos nadat ze in '92 de school verlaten hadden, voor de mannen is dit 19,8 procent. Het gaat hier om een steeds groeiende groep die hun recht op uitkering ontnomen wordt."

Alhoewel de groep van de universiteairen nu niet bepaald de zwakste is op de arbeidsmarkt, is zij toch de enige die de laatste vijf jaar haar (geringe) aandeel van de werkloosheidskoek (momenteel 6,2 procent) in de Leuvense regio vergroot heeft. Zoals een goede maand geleden op de algemene vergadering van Sociale Raad bleek (zie ook Veto 14), kan het de fakulteitskringen echter allemaal niet deren. De opkomst voor die vergadering was al bedroevend laag, van een duidelijke stellingname tegen een aantal specifieke punten van het crisisplan — zoals de genoemde verlenging van de wachttijd — was er helemaal geen sprake.

Kris Jacobs

Fakbarbeleid: Shrink

vervolg van pag. 1

gen. Zo van: wij zijn niet alleen een zuipkot."

Shrink lijkt dan weer wel makkelijker toegankelijk voor andere mensen dan die van de eigen kring, meer dan de andere Leuvense fakbars. Onder meer de optredens op dinsdagavond lokken een breed publiek. De mensen van Shrink: "Dat is ook een probleem, dat Shrink zou moeten kiezen tussen een breed publiek of de psychologie-studenten, tussen kafee of fakbar. We

hangen daar inderdaad tussentussent. Misschien willen we die keuze ook niet maken. Maar met een 'nieuwe' fakbar zouden we ons zeker blijven richten tot de psychologiestudenten, waarbij ook de psychologische kring een grote rol speelt. We willen de kring dan ook zoveel mogelijk bij de dingen betrekken."

Toch had het allemaal iets ludieker gekund, dan een feestweek met eestfestijnallures. Tenslotte is het ook de laatste keer feestweek met een Shrink

in de garage. "De laatste keer in de garage, dat klopt," zeggen Koen en Frederik, "daarvoor hadden we wel nog aan grotere dingen gedacht. Liefst het een en het ander in de garage ruimte zelf, zeker nu ze zal worden afgebroken. Maar we moeten wel op-letten voor lawaai-overlast. Toch gaat er zeker nog wat gebeuren, naar het einde van het jaar toe. Maar niet nu, want de feestweek heeft niet de bedoeling om te zeggen dat het de laatste keer is. We willen eerder benadrukken dat het hier tien jaar toe is geweest en dat we van het ene 'tijdperk' naar het andere overstappen. We willen niet op de gevoelens gaan werken in de trant van oetoei het is hier gedaan."

Feestweek

De feestweek voor tien jaar Shrink moet inderdaad nog beginnen. Op maandag 31 januari wordt het startsein gegeven, op 3 februari wordt er afgeloten. Wat er tussen die twee data gebeurt, leest u in Ad Valvas. "Aarzel dus niet en kom eens langs," zegt de folder, "voor zolang wij nog bestaan."

Piet Maris

WVK
prezenteert
8e Arenberg-Galabal

vrijdag 18 februari 94

in Arenbergkasteel te Heverlee

wvk : 450,- leden
500,- nt-leden
kassa : 600,-

voorverkoop :
Cite blok 5/0
tel 016/20.00.97

CARAPACES
stripwinkel
Parijsstraat 16
3000 Leuven

Zo af en toe, op vreugdevolle dagen wanneer de zon hoog aan de hemel staat, komt nieuw bloed binnenwaaien in de Veto-lokalen. Met maagdelijke blik bekijken ze computers en plakband, de lay-outploeg en de telefoons, de faks en het redaktielokaal. Wanneer er dan een straaltje speeksel uit de mond loopt, weten we dat het wel goed zit.

Een nieuwe kracht is geboren.

U kent er net zo min iets van als wij in het begin. U schrijft, knipt, tekent of dtp-eet graag. U komt in aanmerking voor het jongerenbanenplan. U bent de nieuwe Veto-bons.

Kom eens langs op de 's Meiersstraat 5.

Bart De Wildeman met La Comedie Crapule in het Stuc

Wat heeft teater met koelkasten te maken?

"Verschoppelingen van het conservatorium", zo placht Bart De Wildeman de leden van La Comedie Crapule te noemen. Met hun laatste stuk 'Macbeth tralala', deze week te zien in het Stuc, willen ze het publiek vooral een aangename avond bezorgen. Wij praatten alvast met een van de acteurs anekts student Germaanse Talen.

Bart De Wildeman groeide op in het teater. Zijn ouders waren acteur/regisseur en actrice bij teater Antigone in Kortrijk.

«Ik zat dus altijd in de stadsschouwburg, al van toen ik een baby was. Toen ik zes jaar was, ging ik naar toneelstukken kijken waar ik natuurlijk niets van begreep, maar ik kreeg er wel cola en chips, dat vond ik het leukste. Daarna ben ik ook op school toneel beginnen spelen. Een paar jaar geleden regisseerde ik aan de Kulak 'De bus', een stuk dat ik zelf geschreven heb. Dat was de eerste keer dat ik echt zelf iets met toneel deed. Het jaar daarop heb ik, tegelijkertijd met mijn studies Germaanse, aan het conservatorium van Brussel gestudeerd. In mei ben ik daar gestopt en onmiddellijk daarop met La Comedie Crapule begonnen.»

Veto: Is die groep samengesteld uit mensen die je op het conservatorium hebt leren kennen?

De Wildeman: «Nee. Peter Van Damme registreert. Hij komt van de Kleine Akademie. Daar is hij er net voor zijn eindexamen weggegaan, omdat hij het er echt beu was. Dan is er nog Arnoud Jacobs die een jaar conservatorium in Antwerpen gevolgd heeft en twee jaar in Brussel. Men heeft hem buitengesloten omwille van zijn 'te creatieve ideeën', want op het conservatorium moet je meestal braaf zijn en doen wat 'zij' zeggen. Tom De Wit tenslotte, is een Nederlander die afgestudeerd is aan de toneelschool van Maastricht.»

«Maar we zijn allemaal een beetje verschoppelingen van het conservatorium. Toneelspelen is iets wat je zelf moet leren en ontdekken. In die zin is het niet belangrijk of je nu aan het conservatorium studeert of niet.»

Veto: Maar betekent dat dat je er helemaal niets kan leren?

De Wildeman: «Je kan alleen de dingen leren waar je zelf voor open staat. Het is niet omdat iemand je zegt dat er iets is, dat jij dat ook zal zien. Als je het zelf niet ziet of voelt dan ga je het nooit begrijpen. Je moet het doorgemaakt hebben. En dat kan je ook op andere plaatsen, gewoon op straat of op kafee. Je hoeft daarvoor geen leraar te hebben. Het is wel tof als of en toe iemand je wat raad geeft, maar dat kan ook een medeakteur zijn.»

Verlicht

«Tijdens de repetities met La Comedie Crapule heeft regisseur Peter Van Damme dat fantastisch gedaan. Hij heeft ons er doorgesleept. Er eerste een echte sfeer van vertrouwen. We mochten voor elkaar afgaan. Je moet er vanuit gaan dat als je drie maanden repeteert, dat je dan ook drie maanden afgaat.»

Veto: Het diploma van het conservatorium is nog wel een visitekaartje om beroepsakteur te worden.

De Wildeman: «Tegenwoordig wil iedereen zijn brood verdienen met toneelspelen, iedereen wil beroepsakteur worden, maar waarom moet dat? Het is natuurlijk wel leuk als het kan. Maar iedereen zegt nu, 'ja ik heb een rolletje bij VTM, ik neem het want ik moet er mijn brood mee verdienen.' Ik vind toneelspelen zoets moois, zoets integers dat het bijna niet bezoeeld zou mogen zijn door financiële beslommeringen.»

Veto: Heb jij dan niet de ambitie om beroepsakteur te worden?

De Wildeman: «Nee, mijn ambitie is om toneel te spelen. Maar ik ben ook bereid om ander werk te doen, om dan terug toneel te kunnen spelen. Als er iemand zegt 'kijk, hier heb je veertigduizend frank', dan zal ik wel zeggen 'geef het mij maar'. Dat is zo'n beetje de filosofie.»

Veto: Moeten er dan misschien geen subsidies gegeven worden?

De Wildeman: «Ik vind dat er veel minder subsidies gegeven moeten worden. Ze mogen voor mij zelfs afgeschaft worden. Precies om van acteurs weer vrijbuiters te maken. Dan moeten ze wel creatief zijn om te overleven. Dan zullen ze alleen toneel spelen als ze echt een reden hebben. Als ze dan tijd vrijmaken, moet het wel voor iets heel gegronde zijn. Acteurs die betaald worden en niets anders te doen hebben, spelen op de lange duur toneel om toneel te spelen. Dat merk ik nu veel in de theaters. Ze spelen bijna omwille van de subsidies: we moeten blijven toneelspelen want anders krijgen we het jaar daarop geen subsidie meer.»

«Zouden er geen subsidies zijn, dan zou de helft van alle acteurs waarschijnlijk direct stoppen met spelen. Alleen de kern zou overblijven. Wat heeft toneel uiteindelijk te maken met koel-

"Niets zo prachtig als de ijzeren wet van het publiek."

(Foto Frank Viaene)

kasten, met melk, met een tapijt dat moet afgetaald worden, of met een rode sportauto?»

Veto: Maar je kan in de situatie terecht komen waar in je zoveel moet werken dat er geen tijd meer overblijft om toneel te spelen?

De Wildeman: «Ja okee, ik weet dat dit louter filosofisch is. Maar het is toch een interessant idee: wat hebben al die dingen met toneelspelen te maken. En uiteindelijk worden ze vaak de reden om te spelen.»

«Het hangt ook samen met mijn idee over de acteur. In 'Macbeth tralala' is het zo dat het publiek verlicht wordt. De acteurs zijn niet geschiminkt en hebben geen kostuums aan, gewoon dagelijkse kleren. Nu heb je in veel toneelstukken zoets van 'Wow, ik ben een ster en ik kan iets dat jullie niet kunnen. Ik ben speciaal.' Bij ons is het van 'pfft, wij staan hier en jullie zitten daar, maar voor hetzelfde geld konden jullie hier staan en wij daar zitten. En wat wij hier doen, dat kunnen jullie eigenlijk ook wel'. We hebben niet de bedoeling ons hier te bewijzen als acteur. Het enige wat we willen doen is ons samen met het publiek een avond amuseren. Al die beslommeringen in het teater, dat intellectueel gedoe, 'ga ik het stuk wel verstaan', die dingen waar het publiek bang van wordt, die vallen allemaal weg.»

Deugd

Veto: Nochtans kiezen jullie niet voor de meest klassieke toneelstijl: er wordt verteld en gespeeld door elkaar. De acteurs wisselen konstant van rol.

De Wildeman: «Ja, maar dat is toch heel duidelijk. We zijn ook alle drie vertellers in dit stuk. De drie vertellers zijn in feite één personage. We zijn alle drie gelijk: wat de ene kan, kan de andere ook. Als de ene dus Lady Macbeth heeft ge-

speeld, en hij is moe, dan neemt de andere die rol even over.»

«Dat is ook een van mijn basisgedachten over toneel: een mens kan alle rollen spelen, als hij maar die facetten in zichzelf blootgeeft. Iedereen kan een vrek spelen, maar elke vrek zal anders zijn. Al onze Lady Macbeths zijn verschillend. En dat is wel prettig voor het publiek omdat ze dan ook iets bijleren over ons als mens.»

Sekte

Veto: Het doelpubliek is dus niet dat van 'intellectuelen'?

De Wildeman: «Mensen die tegenwoordig naar toneel gaan, zijn speciaal gekleed, ze hebben allemaal donkere zwarte briljettes op, zwarte kleren. Ze hebben allemaal iets raars: de ene heeft een sik, de andere speciale bakkebaarden, nog een andere heeft al zijn haar afgeknipt. En na de voorstelling komen ze buiten en vragen ze aan elkaar wat ze ervan vonden. En dan zeggen ze 'ah, ik vond dat die zull een beetje meer naar links had moeten staan' of 'ik vind dat de belichting iets rozer had moeten zijn' of 'die acteur heeft dat wel goed gedaan, maar zijn lidwoorden waren totaal verkeerd geïnterpreteerd'. Die mensen snappen totaal niet waar het over gaat. Als je naar een toneelstuk gaat, is het enige belangrijke dat je zegt wanneer je buitenkomt 'ah, dat heeft deugd gedaan aan mijn hart'. Het antwoord op 'wat vond je ervan' kan dus eigenlijk alleen zijn: ik heb het gevoeld of ik heb het niet gevoeld.»

«Stel, een man die getrouwd is, komt uit de voorstelling en hij zegt 'die vrouw waarmee ik al twintig jaar getrouwd ben, nu pas besef ik dat ik haar niet meer kan zien. Morgen scheid ik er direct van'. Toneel terug als iets gewoons voor het hart.»

«Ik hou niet van teater als ritueel, bijna alsof je in een sekte bent terechtgekomen, in een zaal waar allemaal kleine teaterwetenschappertjes zitten, die het allemaal 'snappen'.»

Veto: Maar dat publiek waar jij het over hebt, dat komt niet naar jouw stuk kijken, maar naar het volkstoneel.

De Wildeman: «Nee die gaan zelfs niet naar volkstoneel, die kijken nog het liefst naar VTM. Maar waarom? Omdat ze niets beters hebben. Want wat wordt er nu in teater gespeeld? Heel vaak is dat intellectueel gezeik. Kompleks gedoe. Terwijl het eigenlijk heel eenvoudig is. En bij Comedie Crapule vind ik dat teater vereenvoudigd wordt tot wat het maar is: drie mannen die een verhaal vertellen.»

Veto: Mag het dan nooit moeilijk zijn?

De Wildeman: «Het moet vooral levend zijn. En het leven is vaak kompleks, dus kan het teater ook kompleks zijn en diepe gronden hebben. Maar het moet door het publiek niet herdacht worden. Het teaterpubliek denkt veel te veel. Ze zijn precies bang om nog eens gewoon als een kind in het teater te zitten.»

God

Veto: Mag het publiek dan ook spontaan als een kind 'hoe' roepen?

De Wildeman: «Er is niets zo prachtig als de ijzeren wet van het publiek. Is het goed, dan blijven we zitten. Is het slecht, dan gooien we met tomaten. Het zou zalgig zijn, moest er terug met tomaten gegooid worden. Ik ben naar een voorstelling geweest waar touwtjes in het publiek hingen. Het was de bedoeling dat het publiek af en toe aan die touwtjes trok. De acteurs speelden heel slecht, dus na vijf minuten begon er iemand aan zo'n touwtje te trekken, even later nog iemand en uiteindelijk de hele zaal.»

Veto: Op dit moment regisseer je het Germania-toneel. Hoe ga je te werk in die rol van regisseur?

De Wildeman: «Ik vraag van mijn acteurs om terug te vechten, want ik ben konstant bezig hun vrijheid aan banden te leggen. In plaats van gewoon te doen wat ik zeg, wil ik dat ze terugvechten en mij konstant nieuwe mogelijkheden tonen, mij konstant verrassen. Een week voor de voorstelling zal het stuk volledig af zijn. Zelf kan ik dan niet meer komen. Er zijn dan nog acht repetities waarop ze het stuk kunnen spelen. Daarna is het aan hen om te 'doen'. De voorstelling is klaar zoals ze bedoeld was, en dan zijn ze vertrokken en weten ze niet meer waar ze uitkomen.»

«Of het al dan niet ervaren acteurs zijn, is niet belangrijk. Als het maar mensen zijn die willen spelen, die bereid zijn om iets te doen dat ze normaal niet doen. Die bepaalde facetten van zichzelf, die ze misschien in hun dagelijkse leven niet gebruiken, willen blootgeven.»

«Het stuk gaat over een auditie. De acteurs worden daar geconfronteerd met een regisseur die denkt dat hij God zelf is. Ze worden blootgesteld aan obsceniteiten, chaos, vernedering. Met andere woorden: ze knipen voor hun rol. Maar ze leren hierbij één ding: dat het niet ideaal is alles te doen voor 'de kunst'.»

«Er zit erg veel realiteit in. Iedereen wil tegenwoordig acteur worden, én beroemd. Ik mischien ook wel, nu doe ik net alsof ik God ben. Het, het gaat erom dat je niet alles moet doen ten koste van alles. Liever gelukkig dan een goed acteur.»

Veto: 'Macbeth tralala' speelt al een tijdje, jullie zijn ondertussen al aan een nieuw stuk aan het werken?

De Wildeman: «De groep waarmee ik nu werk heet 'Los Cojones del Torro', de kloten van de stier. Arnoud Jacobs is er de bezieler van. Het moet echt een plezierige voorstelling worden. In het publiek zit één iemand met een drukknop. Als hij duwt, verschijnt er een cijfer op een scherm. Op het moment dat die persoon de scene beu is, duwt hij op een knop, en verschijnt het nummer van de volgende scene die we moeten spelen. Er gebeurt echt vanalles in de voorstelling. Het is een echte 'happening'. Vergeet niet te schrijven dat deze voorstelling in première gaat op 17 maart, dezelfde dag van de première van het Germania-toneel. En ook: het allerleukste zijn repetities met ontbijt.»

Karen De Pooter

La Comedie Crapule speelt Macbeth Tralala op 1 en 2 februari om 22.30 u in de Naamsestraat 96, in de Zullenzaal.